

Questio medica, an paucis & simplicibus contento aetas longior, vita salubrior? / [Jacques-Louis Alleaume].

Contributors

Alleaume, Jacques-Louis, 1724-1802?
Guettard, Jean Etienne, 1715-1786.
Université de Paris.

Publication/Creation

[Parisiis] : [Quillau], [1749]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/vmce7p8a>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

B. Audran Sc.

SERENISSIMO PRINCIPI
AURELIANENSIVM DUCI,

DEDICAT, VOVET, ET OFFERT

OBSEQUENTISSIMVS J. L. ALLEAUME, S. F. M. P. B.

QUESTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS;
*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis octavâ mensis
Maii, Anno Domini M. DCC. XLIX.*

M. JOANNE-STEPHANO GUETTARD, Regiæ Scientiarum
Academiæ Socio, Censore Regio, & Serenissimi Aurelianensium
Ducis Botanico, Doctore Medico, Præside.

An paucis & simplicibus contento atas longior, vita salubrior?

I.

OMNE NOCET NIMIUM, MODICIS EST LONGIUS ÆVUM;
SUMMA CADUNT, DURANT SED MODERATA DIU.

NATURAM si sequeris ducem, vix aberrabis, teste Tullio. Modò suadet, mox imperat. Suadenti, auscultandum; imperanti, minimè reluctandum. Quidquid contrà fit, non impunè fertur. Caveas tamen ne dum ei velis obtemperare, sancitas ab eâdem leges, imprudens, transilias. Ne te ducat in vitium culpæ fuga, neque decidas in syllam cupiens vitare charibdim; in omnibus esse modum sapienter constitutum pulchrè calles. Hunc firmiter qualem decet justum & tenacem propositi virum tene. Natura paucis est contenta;

quidquid ejus excessit modum, pendet instabili loco. Necessaria tantum postulat; nec plus ultra. Qui quærit multa, mala quærit. Cui contingit quod satis est, nihil amplius optet. Hinc nec plus quam par erit cibi potusque assumendum, nec æquominus. Uterque pari celebrandus necessitate. Reficiat uterque, non sternat. Nutriat, non obruat. Id fiet cum quantum succi nutritii avolaverit, tantumdem fuisse refarcitum, tibi fuerit perspectum. Scias interim id ipsum te affecutum esse, si functiones citò, tutò & jucundè, si liberè, si cum constantiâ quâdam, certa sanitatis & roboris indicia, exercentur. Rem exemplo juvat illustrare. Quemadmodum enim superficies aquæ oblatas rerum imagines clarè nequit exhibere, si placida non sit ac limpida; sic mens res objectas non potest percipere, sic corpus sua alacriter munia obire nequit, nisi corpus impuris fordinum fontibus sit immune.

I I.

ERUM ea est hominis lapsi misera fors, lugenda conditio, ut cum Tragici Medeâ, meliora quidem videat sæpè sæpius, probetque, deteriora tamen plerumque sequatur. Si verbis adjicias fidem, sanitate nihil jucundius, nihil præstantius; amissam dolet, restitutam prædicat, ut amatam sibi Vestalem habet, Regiamque præ cæteris colit Penelopem. Quisque demùm eam ambiciosè quærit, nullus ferè invenit. Nec mirum! Quæ parens Natura dedit ad salutem, exitio vertitur; tibi potulentisque non tam utitur, quam abutitur. Blandis voluptatum lenociniis irretiri nos patimur; aspice libidinosum, ut gulæ totus serviendò turgescit, ut cæno volvitur, & amica luto sus, genio indulget suo. Auream verò si negligas mediocritatem, quot mala te undique circumvenient? E contra si ad ea quæ à simplici tenuique victu dimanant commoda, paulisper attendas, quæ & quàm ampla omnium bonorum seges te manet? Hæc inter eminet integra sanitas. Est enim ea individua fragilitatis comes, undè suâ velut sponte fluit ætas longior, salubrior, scilicet sanitas à libero functionum exercitio, hoc ab expedito jugique solidorum cum fluidis commercio; sed amicum illud amborum fœdus non magis elucet, non magis perficitur, quàm si ab omni colluvie immune stet corpus, atque vigeat. Felicem illum hominis statum à legitimo rerum non naturalium usu, imprimis verò cibi & potus scaturire nemo nescit. Sit cibus simplex, tenuis; sit similis potus; dicta hæc surgunt commoda. Concoctis nimirum cibus, mutatis, assimilatis, nil remanet noxium, nil superfluum; tum demùm calor naturalis, si quid sit, actione vicens perpetuâ, toto digestionis negotio semel peracto circà id post modum occupatur, undè ejus quod nociturum erat, coctio, & per varia corporis spiracula eliminatio, expulsio.

I I I.

TILIA felige, fuge noxia, amove superflua, hæc tria sunt sanitatis veluti compendium, in eâque tuendâ arcanum arcanorum maximum. Cibus non qui plurimus, sed qui suavissimus, eligatur. Parabile & appositum est quod natura desiderat; ad supervacanea sudatur, ad manum est quod satis est. Quot hominum unus venter exorcet? Illi verò apud Medicos cibi potusque utiles dicuntur, qui nativam solidis *crasim* conciliare, genuinamque fluidis *diasthesim* conservare, tueri, fovere valent. His contraria nociva sunt. In genere naturæ inimica sunt superflua, nimis exquisita, vim ejus & robur excedentia. Verbo detritæ actuositate vitæ vires nostræ languent, eas laboribus diuturnis lapsas restaurare expedit. Præsto sunt alimenta tam boni succi quàm indolis. Mox fatiscebat

innatum fibris elaterium, illud novis eas alluentibus succis nunc restituitur. Mox peccabat fluidorum motus minutâ horum quantitate, depravatâ simul qualitate, novo succorum nutritiorum incremento nunc reficiuntur. Quid si rigentibus nimiùm fibris, rigentia nimiùm addas, nonne erit oleum igni addere? Sic spirituoſi liquores, sic acria lædunt maximè. Quid si sic depravatis fluidis, vel pravam adhucdum qualitatem, vel nimiam horum miscendo atque ineptè cumulando conchilia turdis, qualitatem procreanda, ingeras; erit sanè morbum morbo congerere. Vid'en quantâ cautelâ necesse fit in convenienti ciborum administratione. Num à quocumque vivendi modo te fieri sanum existimes? Noli putare; quæ ad optandum sanitatis templum via perducit, facilis admodùm; fallax, lubrica ac plurimis aspera deprehenditur. Plures enim videas in ipso sæpè tramite fatalem subire ruinam; isti quod assequi putant, non assequuntur, & miserè pereunt. Infani! in innumeros ferè apoplecticos, vertiginosos, anhelantes, syncopticos, suffocatos, mentem converte; undè ipsis prima mali labes, nisi à ciborum omnigenum quantitate & qualitate peccantium ingurgitatione vix interruptâ. Eritne quispiam sanæ mentis qui hæc vel audiendo, vel legendo non agnoscat quàm necesse sit ad beatos, tranquillos, nec diris morborum spiculis exagitados dies transigendos, modicè modicis uti.

I V.

TUIS agrestem oculis subjice continuis sese laboribus exercentem: affixum campis, frigora, æstus & externa quæque sustinentem, cibus simplicibus, siccis, duris, tenacibus & pro virium momento tantùm utentem, contemplare; ut vasto incedit corpore, duro, constanti, firmo; ut laboris patiens est, ut morbos validos arcere valet. Olli thorax latus, amplus, abdomen gracile & compressum; humeri, brachia, femora, crura, firma, torosa, carnosa, hirsuta; densis setosisque pilis hirta; cutis dura, caro multa, adeps parcior, porrò omnia hæc non aliundè scaturire quàm à moderato, necnon naturæ consentienti alimentorum usu, certissimum est. Istum pariter longæviozem futurum facile existimo. Aliud non inferioris momenti exemplum in Riverio reperitur. Vir nobilis cùm ad triginta-quinque annos vitam insalubrem vixisset, sicet multis remediis usus esset, variis frequenter morbis conflictatus, tandem Medici prudentis consilio solo victu simpliciore, diætâque tenuiori morbos illos cepit oppugnare, quâ perseverante cibum scilicet & potum sensim imminuendo, obtinuit ut vitam incolumem à morbis liberam atque vegetam fuerit expertus, quam ultrâ centesimum suæ ætatis annum produxisse legitur. Aperi divinum Hippocratem. Sanitatis inquit studium est non satiari cibus & impigrum esse ad labores. Aliàs: ubi plus cibi quam pro naturâ ingestum est, hic morbum facit: alibi: dissimilia & ciborum multitudo seditionem movent. Huc spectat Galeni dictum: majores nostri paucioribus morbis laborabant quia frugalius vivebant. Plurima cibaria, si Senecæ credendum, coinquinant, non alunt. E sacris codicibus eruitur edictum illud; ne te effundas super escam, in multis enim cibus erit infirmitas; propter crapulam multi obierunt, qui autem abstinens est, adjicit vitam. Si à podagrâ ut à cæteris morbis liberari cupis, aut pauper sis, aut ut pauper vivas. Vera corporum defæcatix frugilitas, & fictitia quædam paupertas hos & chronicos similes morbos sæpiùs curat. Silentio non premam exemplum à Domino Hoffmanno allatum. Dives germanus omni deliciarum genere affluebat; otio, mollitiei deditus erat; ille ut similiter viventibus accidit, sævissimâ adeò correptus fuit arthritide ut torpentiâ vix membra movere summum ob dolorem poterat, nisi titubanti ambo subcurrerent ministri. Sed corruente sensim fortunâ eo usque is penuriæ fuit redactus ut non ministris tantùm carere, sed vivendi etiam modo summe tenui & parco dura eum atque flecti nescia cogeret necessitas; hinc miserâ pressus solus incedere paulatim cœpit &

Fred. Hof.
Observ. Cic.
Arth. & Rh.

4

affuevit, tandem arthritide tali vivendi genere omnino liberatus fuit. An hæc commoda aliundè scaturiunt quam à simplici & tenui victu ?

V.

IGITUR concedas mihi necesse est firmiori sanitate frui eos qui simplicibus & paucis utuntur cibis, adeoque longæviori vitâ præditos. Sed inquires? Dictu hoc magis quam factu facile. An Reges, an Magnates simplicibus & vilibus cibis vesci convenit; an ii quos civilis vitæ status ad magnos sumptus splendidaque trahunt convivia? Respondeo cum Sancto Gregorio III moralium, Non cibus sed appetitus in vitio est; hinc lautiores cibi sæpè sine culpâ sumuntur si ad temperantiæ modum; abjectioresque non sine reatu conscientiæ. Hinc vilis nonnumquam bajulus illautum fabarum magma avidè liguriendo gravissimè & peccat & plerumque sibi nocet dum exquisitissimos etiam cibos absque noxâ quâlibet edit vir in superiori collocatus civium ordine. Non autem præcipio ut ventri subtrahas alimenta; contumax est, non potest vinci. Sed latet hic dolus & subtilissimus concupiscentiæ laqueus quo sæpè irretimur obtentu necessitatis negotium obumbrans voluptatis. Erycius quidam Philoxenus, insignis helluo, collum gruis, collum tricubitale, ex comico, sibi dari optabat ad sensum voluptatis & gulæ majorem efficiendum. Dices 2°. plures reperias ad extremum usque senium proVectos qui multis cibis quotidie sese ingurgitarunt. Respondeo. Rara avis in terris. 3°. Ex Hippocrate largiori diætâ magis utendum ut faciliùs externa quævis sustineri queant. Fateor; id verò intelligendum relativè tantùm ad unius cujusque temperamentum, consuetudinem, ætatem. Enim verò quilibet largius paulo vivere potest, parce tamen respectivè ad illius exercitia. Ut constet quam parvo fames extinguatur. Te ipsum numera, metire corpus, stomachum confule. Scies non esse necessarium quod mensuram excedit. Naturæ pauca sufficiunt, luxuriæ nihil. Bonæ igitur valetudinis & longævitatis quasi quædam mater est frugalitas inimica luxuriosis epulis & aliena nimix vini abundantix. Hinc concludimus.

Ergò paucis & simplicibus contento atas longior, vita salubrior.

Proponebat Parisiis JACOBUS-LUDOVICUS ALLEAUME,
Parisinus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus,
A. R. S. H. 1749, à sextâ ad meridiem.